

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dimecres 6 de Maig de 1903.

ANY XVIII NUM. 4560

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . " 4-
Extranger y Ultramar. . . . . " 8-

Anuncis, á preus convencionals

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ
A la Administració de aquest diari y en las principals lli-
berias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malaltias del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clinica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats; donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat quantas emul-
sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos casos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Llo-
cint, Catèdric de Barcelona.
Exigeixis lo llegítim-Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

CLIMENT

PERE BANÚS

METJE-CIRURGIÀ - Dentista
Práctica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandíbula.
Plassa del Castell 1, 1er.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA
II ULTIMAS NOYETATS LITERARIAS !!
BIBLIOTECA POPULAR DE "L'AVENC" A 50 CENTIMS VOLUM
Obras de Guimerà, Rusiñol, Oller, Verduguer, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassegoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demés autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Saperre de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lesca-
no, Moltras, Vida literaria, Ambos Mundos y d' més que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demés revistias y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas a 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los
guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÀ
Ex-Alumne intern pensionat per oposició
del Hospital de la Santa Creu de
Barcelona.
Consulta de 11 a 1 y de 6 a 8
Teléfono número 120
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d'
en Hortensi Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart,
Plaza de la Constitució y en la libreria de
D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

LA VOLUNTAT DE BARCELONA

S' ha sentit un gran soroll y cap vehi s' ab lo qu' ha sigut. Mentre uns suposaa que s' haurá calat foch als polvorins de Montjuich y haurán enderrocat la montanya, ó que s' ha enserrat tot un barri, ó qu' haurá fet explosió la màquina d' alguna fabrica, altres diuhén que l' terrabastall no ha estat altra cosa que l' espetech d' un tro qu' ha esclatat una boya d' estiu apareguda tot de sobte al horitzó. Lo cas es que l' soroll misteriós de moment ha fet gran efecte, ha sorprés a tot lo vehinat, ha corpiés a molts y fins a fet glassar la sanch a bastants espantadissos que creyan arribada l' hora de las grans justicias: pero poca estona després tot s' ha posat en clar, y Barcelona continua tan sencera com avans, com continuarà sempre, y de tot lo terrabastall no'n resultan mes que quatre gotas fonedissas qu' ab prou feynas han arribat a muliar los carrers de la ciutat.

Aixis ha sigut la terrabastallada del diumenge passat. No s' ha enserrat res ni tan sols ha tremolat res; lo soroll, que no ha estat res més que soroll, no ha fet mes qu' ofegar de moment la veu de Barcelona. Pero Barcelona ha parlat, y ha parlat mes clar y mes alt que may, y de cada dia mes hi seguirá parlant fins que domini la terrabastallada passatjera. Y no parlará sols als comicis, sino qu' exposará y defensará la seya voluntat en tots los llochs ont pugui ferla prevaldre en tota sa integritat.

En la lloyta electoral del diumenge hi ha gué dugas victorias y una sola derrota verda dera: la del govern manarquich centralista. Mes entre las dugas victorias hi ha una diferencia essencial en sa significació y en lo poder afirmatiu dels dos vencedors: l' una es una victoria falsa, cega, enderrocadora y destructora, de forsa abrupta, d' embestida momentania y brutal, sense direcció ni finalitat,

com la del ayguat que s' arreplega tot a l' hora a la rierada pera emportársenho tot mentres passa; com la de l' allau que rellisca montanya avall y queda en un moment en repós al fons de la conca. L' altra victoria, la del Catalanisme, per desgracia mitj desnaturalisat pel regionalisme, es la victoria certa y positiva, dirigida a alcansar un ideal incommovible, únich y universal, a assolir la representació de Catalunya per Catalunya, de Barcelona per Barcelona, sense influencia de fora ni de partits polítichs, siguin negres, rojos ó vermells.

Han lluytat dugas forsas y las dugas han venut. La victoria dels republicans centralistas ha sigut una victoria de grans proporcions, pero una victoria purament numérica. Creure que ls seus trenta mil vots representan la voluntat de Barcelona seria una ignorancia. Mes aviat representan una voluntat contra la voluntat de Barcelona. Lo cap de colla d' aquesta multitud, en Lerroix, es un foraster que no posseheix altra qualitat que la del agitador inquiet y d' ideals nebulosos impossibles de fixarse may en un programa del govern, ni tan sols de revolució. Ni tan sols entén la nostra llengua; no fa molt que ignorava fins lo domicili de nostras societats econòmicas y científicas, y avuy ignora encara quinias son las bas-s y fonts de nostre renixement y quinias es la nostra finalitat com a poble. Té la cultura mitja espanyola que ye a ésser com la cultura general ó vulgar de Fransa y Alemanya, y lo qu' allá no es més que un ciutadà digne, aquí es un cap de colla excepcional gracias a sas dots agitadoras qu' ellá no li valdrien, porque no hi ha lo descoquant y fins lo desesper d' aquí entre las masses. Los seus lloch-tients son ben poca cosa; potser n' hi ha algún ab més cultura qu' ell, pero ja sabem la poca cosa qu' es aqueixa cultura que no serveix mes que pera fer un bon ciutadà. Los milers que segueixen no son

mes que números, lo poble vexat, la victima dels governs africans d' Espanya qu' han abandonat la ensenyansa y han mort lo treball, lo poble que 'ns han fet y després han llessat a la desesperació fentli creure que un home l' ha de redimir, fentli creure que l'obra de molts sigles pot desferse en un dia, que l'obra de la oligarquia embrutidora de sigles y sigles pot desferla un sol home, donantli aixis la dignitat de sant y elevant las sevas obras a la categoria de miracles.

La majoria d' aquets 30.000 vots ni menys son vots de catalans. Son los de 15 ó 20.000 jornalers que fugint de la miseria de las terras vehinas, s'han deixat caure a Barcelona perque l' enginy, l'activitat y la inteligencia catalana 'ls hi deixés guanyar el miserable tros de pa que no trobavau a la seva terra. Y aquets milers de vots, gracies a l'obra del agitador, s' han redressat contra la voluntat de qui 'ls hi proporcionava el medi pera no morir-se de fam. Descomptem encara 10.000 vots de federals y republicans catalans de tota mena que volen l' autonomia de la seva terra y qu' avuy, sugestionats per un proxim triomf mentida de sas ideas republicanas, s' han deixat arrossegat miserablement pels enemichs de l' autonomia, pels amichs de la centralisació y de la dictadura; descomptem també 4 ó 5.000 que'ls elements monárquichs de Barcelona 'ls hi han proporcionat ab l'evangelich fi de reventar als catalans que s' treuen de sobre l' jon centralista representat per ells, y que'n queda del triomf republicà centralista del diumenge que tingui cara y ulls de voluntat barcelonina? Potser res.

Lo triomf de la candidatura regionalista no ha estat sorollós, però sos resultats serán ben positius y son ben encoratjadors pel porvenir de Catalunya, qu' avansa fermament y cada cop més depressa cap a la seva consecució. Al revés de la candidatura centralista, la regionalista ha hagut de lluytar contra todas las contrarietats. No era un secret pera ningú que tenia a son costat, si no en son sí, tres ó quatre mil carlins, més ara un felis incident portat per la mateixa naturalesa de las cosas, ha fet qu' aquest reforç considerable se li restés; mes no hi fa res: lo seu cos s' ha sentit de moment d' aquest desprendiment, però pot ben dirse que s' ha purgat, ha tret de dintre seu tota la porqueria que hi tenia, y la seva salut està en l' esdevenir més garantizada. Ha vist dependre d' ella tot l' element federal que s' ha sumat al seu enemich, perque encara la idea federal nacionalista no ha fet l' última evolucion: en sos cervells educats en la escola rutinaria dels partits politichs espanyols; ha lluytat contra la oposició d' importants grupos catalanistas quina intransigencia no discutire, y no obstant y tot aixó, apareix ab 10 ó 12.000 vots, ab molts més mils de vots qu' en las altras lluytas, y contra tots los enemichs y los indiferents, la voluntat de Barcelona s' manifesta ben clara y ben enérgica.

Si calgués demostrar la injusticia del sufragi universal tal com lo tenim establert, avuy ens vindria com l' anell al dit. Trenta mil obrers manuales, jornalers ó tal cop alguns sense ofici, podrien haver copat la voluntat de Barcelona y podrien haver enviat al Congrés set diputats que demà parlarian en nom de la gran ciutat, sense que representessin més que la voluntat y 'ls interessos d' una part de la classe obrera. Avuy més que may de yém afermarnos en la bondat de nostre sufragi per classes, com a més racional, més just y més equitatiu.

Qui dubta qu' establert aixis lo sufragi universal, la voluntat s' hauria manifestat d' altra manera? Justísim es que 'ls obrers paguin enviar a Madrid los seus representants, tan radicals y tan anarquistes com vulguin, però no es just que 'ls seus vots invadeixin lo terreno de las demás classes de la societat y las privin de sa representació, perque per molt respectable que sigui la classe obrera, per més qu' ho sigui més que algunas de burgesas, n' hi ha també qu' ho son més qu' ella,

perque representan més gran d' humanitat y major cultura é inteligencia.

Sobre lo resultat de las elecciones del diumenge, jo distribuixo lo número de vots y de representants de la voluntat de Barcelona de la següent manera:

Universitat, Institut y demás centres oficials: En Lluís Domenech y Montaner, 1.000 vots; Oposició, 200 vots.

Societats Industrials y Cambra de Comers: En Lluís Ferrer Vidal, 3.000 vots; Oposició, 800 vots.

Ateneu y demás associacions científicas y literarias: En Albert Rusiñol, 2.000 vots; Oposició, 400.

Industrias, arts y oficis y demás Gremis: En Ildefonso Suñol, 6.000 vots; En Jaume Carner, 6.000 vots; Oposició, 1.500 vots.

Agrupacions y societats obreras: D. Nicolau Salmerón, 30.000 vots; D. Alexandre Lerroux, 30.000 vots; Oposició regionalista, 2.000 vots.

Per lo tant, representan la voluntat de Barcelona los 5 candidats regionalistas y en Lerroux y en Salmerón; lo demás es una farsa, una práctica immoral y anti progressiva, un abús de la força contra la rahó, una injusticia social que sols poden apoyar los governs absoluts y anti democràtics, una manifestació de poble barbre qu' está molt lluny d' una organizació social de conformetat ab tots los drets dels homes.

Los que la sentin, que cantin la victoria del diumenge que nosaltres no 'ls hi envejém pas. Los regionalistas poden estar ben satisfets de la seva.

JOSEPH ALADERN.

(De Joventut).

Secció oficial

Institut general y técnic de Reus

Com aclaració á ma ordre de 25 d' Abril darrer, vinch á disposar lo següent:

1er. Lo metje ó Institut que fassi la vacunació ó revacunació expedirà una certificació que expresi:

Don... (nom del metje): Certifico que he vacunat ó revacunat á... (nom del alumne) ab resultat positiu. Fetxa y firma.

2on. Las certificacions s' expediran en paper sellat de deu céntims.

Lo que faig públich als efectes consegüents. Reus 4 de Maig de 1903.—Lo Director, Joaquim Batet.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Joan

Sant de demà.—S. Estanislao

Surt lo SOL á las 4 h. y 42 m. y s' pon á las 6 h. 53 m.; surt la LLUNA a las 1 h. 53 m. y s' pon a las 1 h. 59 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplug de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplug de Francolí.

DEL EXTRANJER

Paris 5.

Del Marroch

Tánger.—De Fez comunican que un delegat de la kábila de Gayata s' ha sotmés a la autoritat del Sultá, compromententse a preparar la captura del Rogi si Abd-el-Azis s' afegeix a las tropas.

Lo sultá ha donat ordre de sortir 4.000 homes cap a Tazza.

—Procedents de Arcila han arribat a Tánger 150 askarias.

Los hebreus de Arcila pagaren 500 duros al fascinerós Baisuli pera poguer sortir de la població.

—Se sab que l' Sultá allunya del seu cón-

tat a tots los europeus para ferse ben veure dels seus subdits.

Guillém II a Roma

Roma.—L' emperador Guillerm d' Alemania ha sigut obsequiat ab un banquet de gala pel rey Victor Manuel.

Aquest en son brindis digué que s' considerava ditzós de veure al seu costat al fidel aliat, com ho foren los avis, los pares y los fills.

Alemania y Italia—digué—han d' esforsarse pera mantenir la pau, mitjantsant una aliansa.

Guillerm II contestá donant las gracias per la carinyosa acullida de que ha sigut obgete per part del poble italiá, del quin digué veu ab complerta simpátia la aliansa entre duas casas y las duas nacions.

Dedica un recórt a la memoria del rey Humbert, dihent que será venerada com la d' un héroe cavalleresch conqueridor de tots los cors; y després de desitjar la benedicció del cel pera la casa de Saboya, brindá pels soberans, per l' exercit y per italia.

Aquests brindis foren escoltats a peu dret y amenisats ab los respectius himnes nacionals.

En honor dels soberans y ab assistencia d' aquests va celebrarse anit al Teatre Argentí una funció de gala.

Los monarcas tornaren al Palau del Quirinal a mitja nit.

Explossió

París.—Comunican de Nova York que a la ciutat de Clevel, Estat de Ohio, ha ocorregut una explossió a una fábrica de torpedos, havent causat l' enderrocament de cinquanta casas.

Hi ha varis morts y cinquanta ferits, alguns de gravetat.

Més del Marroch

Se reben noticias pessimistas del Marroch. Un despaig de Melilla de darrera hora comunica la detenció del moro Amari.

Aquest subgete es espanyol y confident de la plassa de Melilla.

A dit moro li va tallar las orellas un dels de la "guerrilla de la mort", que manava lo capitá Ariza quan l' intent de guerra del any 1894, succés que va donar lloch al general Martinez Campos pera que manés fusellar al presidari guerriller.

CAPS-ALTARD

XI.

Avuy l' he desitjada—la posta d' aquest sol, avuy que romiava—am l' eternal repós...

Aqueixa nit sens lluna—tot ombes i pahor será la nit angusta—qu' ha desitjat el cor...

Oh qui pognés gosaries—eixas grans il·lusions, voldria viure sempre—entre postes de sol esperant nits eternas—d' inmovibles foscors...

S' es més aprop del somni—més aprop de la [mort.

s' es més lluny de la pena—més aprop del [repós..

ALPHONS MASERAS.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 5 de Maig de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Baròmetre aneròide	Gran d' humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	745	62			Ras
15	746	60		7	Ras

Ho as d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Minim.	Tem. ép.	Direcció	Clase	Cantid.
9	Sol 26	11	17	O.	cum	01
15	Sol 24		22	S.	cum	05

CRONICA

Si aquesta tarde s' reuneixen pron número de senyors regidors, l' Excm. Ajuntament celebrará la sessió ordinaria de primera convocatoria.

Desde fa ja alguns días s' están expenen en la sala de Tinentes d' Alcalde de Ca la Vila, las cédulas personals d' enguany.

S' ha disposat, ab caràter general, que cuan se presenti en los Registres de la Propietat un titol en la cual se forma una finca de dos ó mes, ó se hi agregui part d' alguna y s' constituheixi algun dret real demunt la nova finca, se fassi una sola inscripció comprensiva de la finca agrupada ó segregada y de la hipoteca a dret real que s' constituheixi demunt la mateixa, ab arreglo als models que s' publican en la Gaceta, devangantse sols los honoraris corresponents al dret real que se inscrigui, ab subjecció al número 76. del Arancel.

Lluidas prometen ser las firas y festas que s' farán a Lleyda del 10 al 14 del mes que som en honor a Sant Anastasi mártir, patró de dita ciutat, a jutjar per lo nutrit programa que s' ha publicat resenyant los festeijos que s' tenen en projecte.

Ha pres posesió del carrech de inspector regional de las Aduanas de Catalunya don Joan Croselles, nomenat en 17 de Mars darrer.

Per Real ordre del ministeri de la Guerra s' ha disposat que abans de llesenciarse a las tropas se fassin prácticas de instrucció durant 15 días, pera los reclutas recentment incorporats. A las tropas se 'ls hi abonará lo plus de campanya.

Ha sigut nomenat inspector de carruatges d' aquesta provincia don Pau Donato Vidal.

Durant lo mes d' abril prop passat s' han autoriat per lo Govern civil de la provincia 13 llesencias d' us d' arma y 7 d' arma y cassa.

L' ilustre colegi notarial de la provincia de Tarragona se compon actualment de 48 notarias, y ab arreglo a la nova demarcació tenen d' amortisarse una plassa a Falset, altra a Gandesa, dugás a Reus, una al Vendrell, dugás a Tortosa y altres dugás a Tarragona, quedant suprimidas las de Gratallops, Montblanch y La Selva del Camp.

La Companyia de M. Z. A. ha disposat que en todas sas estacions expendeixin bitllets directes de las tres classes pera todas las lineas de Valencia.

La Comissió mixta de reclutament ha senyalat pera la celebració de sas sessions durant lo present mes de Maig los días 6, 7, 8, 12, 14, 19, 22, 26 y 29.

Entre los diputats recentment ellegits hi ha un bon nombre de periodistas, com son los senyors Ortega Munilla y Burrell, de "El Imparcial"; Moya, de "El Liberal"; Solsons, de "La Correspondencia de España"; Adolfo Suarez de Figueroa, de "El Nacional"; Riu, de "El Glo"; Blasco, de "El Pueblo", de Valencia; Lerroux, de "La Publicidad"; Nocsol, de "El Siglo Futuro"; Soriano, de "El Radical"; Junoy, de "La Publicidad"; Sánchez Gil, de "El Ampurdanés"; Canals, de "Nuestro Tiempo"; Camo, de "El Diario de Huesca"; Lombardero, d' altre diari de la Catalunya; Latorre, de "La Voz de Galicia"; Arzaga, de "El Nuevo Régimen"; Alba, de "El Norte de Castilla"; Fernando Arias, de "La Correspondencia Militar"; y Saló, de "La Libertad", de Valladolid.

Per consensu se recadaren en lo dia de ahir pessetas 90143.

Un dels aconteixements mes notables d'aquets temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona ls cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sense que perjudiqui en lo mes minim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparixer completament la caçada.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruquerias. Diposit general: J. Urtaçy C. BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals Ha traslladat son despatx a la cambra de Sant Joan, número 30-3er. TARRAGONA

FINALMENT OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut ventsut lo terrible mal venéreo y sifilitich. Pera detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roón anti-sifilitich CONSTANCI

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with columns: Lloc, Data, Opa, Diner, Paper. Includes entries for Londres, Paris, Aix, Amberes, Marsella, Perpignan, Hamburgo.

Cambi anterior de

Table with columns: Valors locals, Diner, Paper, Oper. Includes entries for Gas Reussense, Industrial Farinera, Banch de Reus, etc.

BOLSI DE REUS

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.

Table with columns: Lloc, Data, Opa, Diner, Paper. Includes entries for Interior, Colonial, Orenses, Norts, Alicante, Vitalici V., Paris, Madrid.

TELEGRAMA DE PARIS

Table with columns: Lloc, Data, Opa, Diner, Paper. Includes entries for Paris, Exterior, Portugalés, Rio Tinto.

Norts. milti de 210. Alicants. 336

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

J. MARSANS ROF Y FILL

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir

Table with columns: Lloc, Data, Opa, Diner, Paper. Includes entries for Interior, Amortizable 5 p, Colonial, Mercantil, Norts, Alicante, Orenses, Obs. Fransa, Id. Almansa, Id. Id. ayg.

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

MOVIMENT DEL PORT de Tarragona

Embarcacions arribadas ahir

De Cette en un dia, v. "Correo de Cartagena", ab bocoyos buyts, consignat als senyors Vda. y S. de P. Ferrer y Mary.

Despatxadas

Pera Sant Carlos d' "Alfreda", ab llastre.

ANUNCIS PARTICULARS

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha traslladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrechs al Café del Circol.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CLINICA DE MASSATJE

P. DURAN, METJE-CIRUJIA

Carrer Oset núm. 1, pis primer, cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

EN VENTA

Ho están dos casas, situadas la una al carrer del Carme Alt, número 3 y l' altra al carrer de Sant Joseph y Sant Carlos, número 11. Informará don Federich Anguera, carrer de Martorell, número 6. (Travesia carrer de l' Abadía).

GRAN CAFÉ DEL CIRCOL

de Francisco Fochs MAJOR 15-REUS

Grans Concerts de cant, piano y armonium per reputats professors d' aquesta ciutat tots los dijous y dissabtes a la nit.

Comensará a las nou.

AVIS IMPORTANT

Doña Marina Gavaldá Caparó, profesora en parts, aprobada per la Real Academia de

cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a quantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran practica y notabilitat en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia ataquida en companyia de diferentas especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

COTXES FUNEBRES

EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

SE VEN

Se cedirá a un preu módich una magnifica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d' aquesta ciutat. Esta plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres frutifers, posseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d' aygua setmanals d' una abundant mina.

Los ayellaners y demés arbres frutifers son plantats de 6, 7 y 8 anys enere. Pera informes en aquesta Redacció.

Companyia Reussense de Tranvias

Lo Consell d' Administració d' aquesta Companyia ha acordat satisfeser als senyors Tenedors de Títuls serie B de la mateixa, los dias 5, 6, 7 y 8 del corrent mes de Maig lo pago de deu pessetas per títul com a complement del exercisi finit en 31 Desembre de 1902, en las oficinas de la mateixa sitas a la estació de Reus, de 9 a 12 del matí.

Se prevé que pera dit cobro deurá presentats lo cupó núm. 24.

Després dels dias senyalats, sols se farán los pagós los dissabtes de cada setmana a las horas abans indicadas.

Reus 3 Maig de 1903.—P. A. del C. de A.

"Centro de Lectura,"

Anunci

Desitjosa aquesta Junta de Govern de facilitar cuants medis estiguin a son alcans pera pue puguin coneixer totas las fotografias presentadas a nostre Concurs Nacional, ha ataquit temporalment un cinematógrafo, ab lo que, además d' aquellas, se projectarán altres excelents y variadas vistas escullidas al efecte, organisantse per tal motiu unas sessions que s' inaugurarán lo dia 10 del proper Maig; y pera resarsirse en part, dels gastos que aixó ocasioni, han acordat que ls senyors socis que desitjin concorre a tals sessions satisfassin una entrada de 20 céntims de pesseta.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Reus 28 d' Abril de 1903.—Per A. de la J. de G. Lo Secretari, J. Torrents y Fontany.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. eta.—MADRID.

TELEGRAMAS

Madrid 5. De politica Los ministerials, especialment los que no forman al grupo del senyor Maura, se mos-

tran disgustats per escás número de diputats que del partit aniran al Congrés, donchs reunits tots los datos fantsols resultan 228 diputats adictes al Govern y 171 de las oposicions, als que, afegits los 45 amichs del senyor Maura suman 216, número que'n cas de disgust ab los mauristas podria posar en perill la vida del Gabinet.

Per aixó dihen los ajvelins que son quefe vin a mercé del senyor Maura y que's una torpesa entregár al partit en mans de qui tracta de desaorganisar-lo.

A h' aquest propósit se diu que'l Govern ha circulat una ordre a tots los diputats adictes pera que desde la primera sessió assistixin tots al Congrés desde la primera hora fins a son acabament.

Anit se deya que encara no estava molt segur lo senyor Silvela de que'l marqués de Pezo Rubio presideixi'l Congrés.

Los republicans

Fa dias que s' está parlant d' un acte que proposan fer los republicans lo dia de l' obertura de las Corts.

Personas ben informadas indicaban que'l acte está relacionat ab la presidencia de la mesa de edat del Congrés.

Alguns crehen que pertoca presidir al senyor Llano y Persi, per esser lo diputat més vell, mentres altres son de parer que no li correspon aytal preeminencia.

Per la Patria ó pel Rey

Alguns militars d' alta graduació, referintse a las alusions que'n Salmerón feu al exercit en sos darrers discursos, s' han manifestat contraris de que ells sian partidaris del Rey.

Nosaltres—deyan,—jamay proposém los interessos de la patria al de las instituciones. Vivim y morim per la patria y no pera defen-sar al Rey ó a qualsevol altra forma de govern. Si vegessim en perill a Espanya, pel dever que'ns imposa l' uniforme prescindiriam del Rey pera vessar nostra sauch si fos precis en defensa de la Nació.

No es aquesta la més oportuna ocasió pera protestar de lo que'l senyor Salmerón digué del exercit, en sa majoria es liberal, y més que liberal, demócrata, y tots, desde'l cabo al coronel desitgen la regeneració de la patria encara que sia necessari sacrificar als quins han sacrificat a la primera y han des-honrat al segón.

Desgracia

Ahir a la tarde y a consecuencia d' un accident desgraciad va morir a l' escala de la casa número 151 del carrer de Fuencarral la minyona d' un dels pisos anomenada Cirica.

Lo jutjat de guarda, que al tenir coneixement de la desgracia ha comparegut a la casa del succés, ha disposat l' aixecament del cadavre y son trasllat al cementiri.

Compromissaris pera senadors

Se sab que las eleccions de compromissaris pera senadors las han guanyat los republicans a Coruña y Castelló.

Diputats joves

Al Congrés se discutirá la capacitat del duch de Huéscar y del senyor Gomez Arroyo, dels quins s'assegura que encara no han cum- plert 25 anys.

D' Hisenda

Lo senyor Rodriguez Sampedro's proposa que'ls importadors admetin los franchs en condiciones que'ls lliuri dels usurers.

Respecte dels alcoholés segueix los travalls que va deixar molt avansats son antecessor y estudia la proposició del monopoli presentat per casas de Barcelona, Asturias, Bilbao y Madrid que donará al Estat una renda de deu milions.

Sessió d' obertura

La sessió inaugural de las Corts tindrà lloch al Congrés.

En la sessió regia lo president será lo diputat de més edat y un dels que está en condiciones es lo senyor Llano y Persi, y pera evitar que aquest presideixi sembla que s' ha ofert pera ocupar lo carrech lo marqués de la Vega d' Armijo.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
" Expres	7'05 "	"	9'14 "
" Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
" Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
" Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde.
" Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc.	5'15 matí	arribada	3'06 trde
" Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
" Correu	9'47 "	"	1'05 trde
" Omb.	12'35 "	"	5'32 "
" Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
" Expres	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
" Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
" Expres	9'44 nit	"	3'01 "
" Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Expres	1'50 matí	arribada	6'59 matí
" Correu	7'— "	"	2'06 trde
" Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
" Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí.
" Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
" Merc.	— "	"	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí.
"	9'44 "	"	10'18 "
" Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
" Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí.
" Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
" Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regerix desde el dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí a las 4'10.—10'—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RAPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA

VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA

Surtidas fijas y semanals del port de Tarragona para MARSSELLA y GENOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Servey setmanal para Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cádiz y Huelva tots los dijous.—Viatjes extraordinaris a Marsella y Costa de Italia.—Luzosas cambras.—Llum eléctrica

Se atmetpa ssatje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe para New-York, Boston, Nápoli, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: **DON ROMÁN MUSOLAS**, carrer de Apodaca, 38.— Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiència, s'han convensat y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los estrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilitica* ó *herpética*, en vistade que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials para la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis* y *herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifics; per medi del tractament especial ab éll, admét als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos para'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE MAIG DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament para Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

PROVENCE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT

Tónico-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

Unica casa productora para la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.

Los pedidos, aixi per Espanya com para América, dehen dirigirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Estómago Higado CALENTURAS REBELDES

ELIXIR VERDI

THE COSMO S. EN C. BARCELONA

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vezgel, districte de Denia.

—Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pérdida de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneyiments.

Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar para satisfacció de vostés y estimul dels patients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias

PREU 2 PESSETAS

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas para corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y panys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR DE PERE DOMENECH.—ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectórichs y escultórichs para iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

LAGRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigut per las lleys fiscals vigen's com garantia per los sets assegurats a Espanya.

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ

SUCURSAL a Tarragona

Demanen lo catalech ilustrat que 's dona franch

Recomanem la máquina bobina central para treballs artísticos y us doméstich.

Rambla de S. Joan 41.

SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40

Angel, número 14

No equivocás, Monterols 40!